

Úr røðu statsministara J. O. Krag

2. oktober um føroysk viðurskipti

... »I overenstemmelse med beslutninger truffet af det grønlandske landsråd og af Færøernes hjemmestyre omfatter forhandlingerne om Danmarks medlemskab af Fællesmarkedet tillige Grønland og Færøerne.

Forhandlingerne vil som hidtil blive ført med et forsat nordisk samarbejde for øje. Det er regeringens håb, at også de øvrige nordiske lande vil kunne opnå sådanne ordninger med Fællesmarkedet, som må anses for tilfredsstillende for deres og det samlede Nordens interesser.

Den dansk-britiske aftale af fiskeriforholdene ved Færøerne

blev i april måned i år af Danmark opsagt med henblik på at kunne bringe 12-milegrænsen til anvendelse også over for britiske fiskere. Det er regeringens håb, at dette for det færøske samfund livsvigtige problem kan løses i god forståelse med alle interesserede kredse. For Grønlands vedkommende er det ligeledes regeringens agt at gå videre med planerne om et 12-mils fiskeriterritorium.

Regeringen har i forståelse med det færøske landsstyre ladet foretage en undersøgelse af investeringsbehovet på Færøerne. Det fremgår heraf, at en udbygning af vejnettet, elektrici-

tetsforsyningen og havneanlæg er en nødvendighed for den fortsatte udvikling af det færøske erhvervsliv. Den betydelige kapital, som er nødvendig her til, kan imidlertid ikke tilvejebringes uden den danske regerings hjælp, og regeringen agter derfor i indeværende folketingsår at fremsætte forslag til lov om en langsigtet støtte til gennemførelse af de mest påtrængende investeringsopgaver. Regeringen vil foreslå, at der oprettes en færøske investeringsfond, hvis kapital vilvejebringes med 10 mill. kr. årlig i hver af finansårene 1964/65 til og med 1969/70, således at fonden får en størrelse på ialt 60 mill. kr. Det er først tanken at overføre kapital til fonden fra 1. april 1964, men regeringen må af hensyn til tilrettelæggelsen af fondens virksomhed anse det for hensigtsmæssigt, at den fornødne lovgivning gennemføres allerede nu.

Det er hensigten at søge gennemført en lov om oprettelse af et embede som vicebiskop på Færøerne, idet man herved færøske hjemmestyre og de færøske menighedsråd.

Hesin her umtalaði grunnur at hjálpa landskassanum at lóysa tær risastóru landsuppgávarnar, ið vit ikki orka ein-samallir, er hit stórsta og dyggasta tiltakið, ið enn er gjørt í okkara ílegging til landsuppgýgingina. Lánini fara aftur í grunnin við rentum til nýggj lán í okkara uppbygging. Okkara rentugjald gengur so altur til okkum sjálar.

Ongantíð á ævini

hava gomul, sjúk, einkjur, einkjubørn og treingjandi fingið so góð sosial kor sum undir hesum landsstýrinum.

Hann, sum vil verja ta vunna og sum vil ansa eftir, at hini sosialu korini til eina og hvørja tíð verða eins góð og í Danmark og hinum Norðanland, unum.

eigur at fara á lögtingval tann 8. november og velja javnaðarmenn á LISTA C

Ílegging til

skipabygging, idnaðarvirki á landi, vega- og havnabygging, úthygging av strandfarasiglingini skúlabygging.

ravnagnan av Føroyum hevur ongatið á ævini verið so munandi sum undir hesum landsstýrinum undir javnaðarmanna leiðslu.

Vilt tú verja framhald av hesi ílegging og fáa hana betri

Konsert

Havnar Hornorkestur hevur konsert í kommunuskúla-auluni leygarkvöldið kl. 20. Atgongan verður ókeypis, men kortini má fólk fáa sær atgongumerki (ókeypiss). Tey verða at fáa í kioskinj á Vaglinum fríggjadagin.

í hvørjum,

EIGUR TÚ tann 8 november fara á lögtingsval og velja javnaðarmenn á LISTA C.

Eingin hernaðarstöð — eingin vápnagoymsla

Tjóðveldið júkar, at menn eru við at byggja eina herstöð uppi á Sodnfelli og í Mjorkadali.

Hetta er ósannind, um blaðið so túsund ferðir tekur hesa frásøgn upp aftur. Tað er eingin vanlig herstöð við vápnum uttan, hvat ið vanligt er fyri vaktarmenn at hava.

Tað, ið bygt er og verður meiri fullgiggja í hvørjum, er einki annað uttan eit radarstöð, »early warning station«, lík teimum sum finnst í hópatali av í Íslandi, í Norgei, á Bornholm, í Jútlandi og aðrastaðni. Munurin á hesi radarstöð og vanligu radarum, vit hava umborð á skipum, er, at meðan seinastu siggja frameftir sjón-um, ser »early warning station« á Sodnfelli bæði fram eftir og yvir alt lofti, og radarbyggingina. Lánini fara aftur í grunnin við rentum til nýggj lán í okkara uppbygging. Okkara rentugjald gengur so altur til okkum sjálar.

Tjóðveldið hevur júkað, at stóðin á sodnfelli skal verða vápnagoymsla og álópsstöð. Hetta er ósannind. Har verða ongur atom ella brennbumbur ella rakettir ella onnur tiningar vápn goymd, ella á nakran hátt nýtt.

Fólkið har verður einki vanligt herfólk, men einans vanligt vaktarfólk við serligum kunnleika til at rokja tær finu greiðirnar. Hetta fólk hevur kanska fyri ein part fingið sín tekniska kunnleika í hertenastutíð síni. Men á Sodnfelli hevur ein partur bara vaktartænastu og annar parturin tær

teknisku uppgávarnar at ansa greiðunum.

Við stóðina á Sodnfelli verður ætlandi sum við stóðunum á Skúvanesi og norðuri á Eiði. At byrja við verður har serligt fremmand fólk, sum eru mekanikarar og serkønnir. Men eftir sum tíðin liður og føroyingar verða fýrir fyri at taka við ansingini av teimum finu greiðunum og hava lært seg til arbeiðið haruppi, verða teir fleiri og fleiri føroyingar, sum koma at avloysa tað fremmanda serkønn fólk.

Á Sodnfelli verður einki at fjala.

Tá ið arbeiði er liðugt kunnu vit venta, at allar lögtingsmenninir blaðmenninir og onnur, ið hava athuga at koma niðan at vissa seg um, hvat ið hent er uppi í Mjorkadali og á Sodnfelli, verða boðin niðan at siggja og fáa alt forklárað. Tá har verður einki at fjala.

SKÚLIN

Staturin rindar til skúlkaskap okkara um 3,8 milliónur um árið.

Skulu vit velja tjóðveldið ella fólkaflokkinn ella nú eisini gamla sjálfstýri, sum vilja at staturin einki skal gjalda — reðið hava vit á skúlanum — megu vit økja skattin við í minsta lag 4 milliónum, tí utreiðslurnar til skúlan vaksa stóðugt ár um ár.

Yvirtaka vit statsútreiðslurnar til skúlan og ikki økja um skattin, verður skúlkaskapur beinskerdur.

HVØRJIR HAVA SÝNT SANNAN TJÓÐSKAP

JAVNAÐARMENN ELLA FÓLKAFLOKKSKU SJÁLVTÝRISMENNINIR?

Hvørjir vóru teir, sum settu fram uppskotið við kongligari lýrskipan at góðkenna tað føroyska flaggið? Hetta hendi fyrstu ferð í 1931.

Svarið: Javnaðarmenn! Sjálfstýrismenninir við fyrsta fólkaflokksformanninum á odda tóku hendur saman við sambandsmonnum at fella uppskotið.

Hvørjir settu uppskot fram um, at eingin lærari í fólkaskúlanum skuldi verða ásettur við fólkaskúlanum skuldi verða ásettur við fólkaskúlan uttan prógv í føroyskum?

Svarið: Javnaðarmenn! Sjálfstýrismenn við nevnda formannin á odda feldu uppskotið við hjálp av sambandsmonnum.

Hvørjir settu á fyrsta sinni uppskot um ein føroyskan mentunargrunn?

Svarið: Javnaðarmenn. Sjálfstýrismenn við sama formanni á odda feldu uppskotið við fyllgjuskapi av sambandsmonnum.

Seinri kom uppskotið fram aftur av uttanningssmonnum — tá varð tað samtykt.

Hvørjir settu fram uppskot at stjórnarskipanini um føroyskt sum høvuðsmál?

Svarið: Javnaðarmenn, sam-

bandsmenn og gamla sjálfstýrismenn og samtyktu tað, meðan fólkaflokkurin greiddi ikki atkvøðu fyri uppskotinum.

Soleiðis kundu vit blivið við at hildið fram!

Men tað er ótrúligt, at fólkaflokksku sjálfstýrismenn skulu hava verið við til at felt uppskotini um føroyskt flagg, um føroyskt prógv fyri at verða fólkaskúllarar, stovnan av føroyskum mentunargrunni, føroyskt sum høvuðsmál.

Hvussu kann hetta bera til?

Svarið av hesum spurningi krevur eina longri viðgerð, sum vit í løtuni ikki hava pláss til í blaðnum.

Men veruleikin er, at fólkaflokkurin hevur ongatið havt athuga fyri at stjórnar- og tjóðskaparspurningurin skuldi verða greiddur. Tvørtur ímóti hevur hann havt og hevur interressu, stóra í interressu í at hann ikki verður greiddur, men at hann framvegis kann verða brúktur til at skapa illsinni, illvilja og harðspenning millum føroyingar og danir.

Undir hesum spurningi hevur tað borið so væl til at hildið tær sosialu — og lönarligu og aðrar spurningar, sum leika á hjá fjóldini at fáa loystar, niðri — burturi.

VILT TÚ LANDSINS FRAMA - VEL LISTA C